

Catalysing European Local Climate Action

Conference Booklet

-Ελληνικά-

21 May 2019

Heidelberg

On behalf of:

Federal Ministry
for the Environment, Nature Conservation
and Nuclear Safety

of the Federal Republic of Germany

European
Climate Initiative
EUKI

This project is part of the European Climate Initiative (EUKI) of the German Federal Ministry for the Environment, Nature Conservation and Nuclear Safety (BMU). It is the overarching goal of the EUKI to foster climate cooperation within the European Union (EU) in order to mitigate greenhouse gas emissions

On behalf of:

Federal Ministry
for the Environment, Nature Conservation
and Nuclear Safety

European
Climate Initiative
EUKI

of the Federal Republic of Germany

***Conference on Catalysing European Local
Climate Action***

21 May 2019, Heidelberg

European municipalities are key actors in implementing ambitious climate actions. They can drive profound decarbonisation processes and create opportunities for enhancing citizens' quality of life, prosperity and equality.

The BEACON Conference aims to show how emissions reduction, job creation and sustainable economic growth can go hand-in-hand.

The collaborative conference supports municipalities to exchange knowledge on good practices with experts and local government representatives across Central, Eastern and Southern Europe and create a network of engaged European climate actors.

-The BEACON Team

PROGRAMME

Time	Session
08:30 – 09:30	Arrival and registration

OPENING AND WELCOME

09:30 – 09:40	Opening & welcome
09:40 – 09:55	Welcome Words <i>Speaker: Dr Silke Karcher, Head of Division EU Climate and Energy Policy, German Ministry of Environment (BMU)</i>
09:55 – 10:10	Keynote: Climate-neutrality as long-term vision of the future <i>Speaker: Pedro Martins Barata, Coordinator of the Portuguese Roadmap for Carbon Neutrality, Get2C</i>
10:10 – 10:40	Which transformative path on the local level? <i>Facilitated discussion building a bridge between the EU, national, and local level</i>
10:40 – 11:00	Coffee break

Streams colour code:

- **Political stream: Climate action for local development**
- **Technical stream: Solutions for climate change mitigation**
- **Inspiration and communication**

WORKSHOP SESSION I

11:00 – 12:15	<p>WS 1: Fighting energy poverty: when climate action meets social need</p> <p><i>Speakers: Cluj-Napoca (Romania), EU Energy Poverty Observatory/ Navigant, adelphi</i></p>	<p>WS 2: Local climate action finance</p> <p><i>Speakers: Energy Cities, Navigant, Litoměřice (Czech Rep.), Zamość (Poland)</i></p>	<p>WS 3: Making the case for climate change mitigation by understanding local impacts</p> <p><i>Speakers: Climate Analytics, adelphi</i></p>
12:15 – 13:15	<p>Lunch break <i>including meeting of mayors & BEACON municipal climate partnerships</i></p>		
13:15 – 13:30	<p>Group picture</p>		

WORKSHOP SESSION II

13:30 – 14:45	<p>Case clinic A: Local energy production and social distribution of profits</p> <p><i>Case presenters: Sztum & Bydgoszcz (Poland)</i></p>	<p>Case clinic B: Open environmental data for local climate action</p> <p><i>Case presenter: Pisek (Czech Republic)</i></p>	<p>Case clinic C: Fridays for Futures: how can we engage youth for municipal climate action?</p> <p><i>Case presenter: Eberswalde (Germany)</i></p>
14:45 – 15:15	<p>Coffee Break</p>		

WORKSHOP SESSION III

15:15 – 16:30	<p>WS 4: Sustainable mobility strategies for local development <i>Speaker: Green City Experience</i></p>	<p>WS 5: Incentives for energy savings in schools <i>Speakers: Independent Institute for Environmental Issues (UfU), National Trust Eco Fund (NTEF), Lyulin district, (Sofia, Bulgaria)</i></p>	<p>Site visit: Heidelberg’s passive house settlement “Bahnstadt” <i>Facilitator: Department of urban planning, Heidelberg</i></p>
16:30 – 16:45	Networking break		

REFLECTIONS AND CLOSING

16:45 – 17:30	<p>Reflections: Moderated panel discussion Summary of conference’s outcomes: moderated discussion with the conference’s “key listeners”. <i>Speakers: João Mourato (FCiencias.ID - ICS-ULisboa), Sylwia Słomiak (Advisor to the Board of the Wisłoka River Basin Communes), Evi Tsakanaki (CRES)</i></p>
17:30	Closing & goodbye
From 18:30	Optional: Join Climate Neighbourhoods Science Slam

ΠΛΗΡΟΦΟΡΪΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

11:00-12:15 ΣΥΝΕΔΡΙΑ Ι

WS 1: Καταπολέμηση της ενεργειακής φτώχειας: κλιματική δράση που ανταποκρίνεται στις κοινωνικές ανάγκες

Αίθουσα: 1 + 2

Ομιλητές: *Andreea Vornicu-Chira, Δήμος Κλουζ Ναπόκα (Ρουμανία), Sam Nierop, Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο Ενεργειακής Φτώχειας/ Navigant*
Μετάφραση: Βούλγαρος

Η προώθηση μιας ορθής, δίκαιης και ισότιμης ενεργειακής μετάβασης αποτελεί ολοένα πιο σημαντική πρόκληση, καθώς 50 εκατομμύρια Ευρωπαίοι «δεν είναι σε θέση να εξασφαλίσουν επαρκή θέρμανση ή άλλες απαιτούμενες ενεργειακές υπηρεσίες για τα σπίτια τους σε προσιτό κόστος» (Ευρωπαϊκό Δίκτυο Ενέργειας). Πώς μπορούν οι δήμοι να αντιμετωπίσουν την ενεργειακή φτώχεια; Πώς μπορούν να βοηθήσουν τα νοικοκυριά με χαμηλό εισόδημα να μειώσουν το κόστος ενεργειακής κατανάλωσης και να εξασφαλίσουν πιο άνετες συνθήκες διαβίωσης, συμβάλλοντας ταυτόχρονα στον περιορισμό της κλιματικής αλλαγής; Στη συνεδρία αυτή ο δήμος Κλουζ Ναπόκα της Ρουμανίας θα παρουσιάσει τις εμπειρίες του σχετικά με τον προσδιορισμό τέτοιων πιεστικών ζητημάτων και την προετοιμασία του εδάφους για δράση. Για τους συμμετέχοντες θα είναι ένα έναυσμα προβληματισμού σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η ενεργειακή φτώχεια αγγίζει τον δήμο τους, ενώ θα εστιάσει σε δράσεις που αφορούν την ηλεκτροδότηση, θέρμανση και ψύξη ιδιωτικών κτιρίων και κοινωνικών κατοικιών.

WS 2: Χρηματοδότηση τοπικών δράσεων για το κλίμα και την ενέργεια

Αίθουσα: ολομέλεια

Ομιλητές: Peter Schilken, Energy Cities - Moritz Schäfer, Navigant - Jarolan Klusák, Δήμος Λιτομέριτσε (Τσεχία) - Piotr Zajac & Katarzyna Urbańczyk, Δήμος Ζάμοστς (Πολωνία).

Μετάφραση: πολωνικά, Ρουμανός

Η τοπική αυτοδιοίκηση σε όλη την Ευρώπη καλείται να πάρει μέτρα για τον περιορισμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτή, εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα την πρόσβαση των πολιτών σε βιώσιμους και προσιτούς ενεργειακούς πόρους. Πώς μπορούν οι δήμοι στην Ευρώπη να ενεργοποιήσουν τις αναγκαίες επενδύσεις παρά τους περιορισμένους δημόσιους πόρους; Στη συνεδρία αυτοί οι ειδικοί θα συζητήσουν δυνατότητες αξιοποίησης επενδυτικών ευκαιριών μέσω ευρωπαϊκών κονδυλίων και θα σκιαγραφήσουν στρατηγικά μονοπάτια για τη χρηματοδότηση μέτρων κατά της κλιματικής αλλαγής με χρήση δημοτικών πόρων. Οι διαδραστικές συζητήσεις στρογγυλής τραπέζης θα δώσουν στους συμμετέχοντες την ευκαιρία να μάθουν από εκπροσώπους της τοπικής αυτοδιοίκησης που έχουν ασχοληθεί με επιτυχημένες πρακτικές χρηματοδότησης και να έρθουν σε επαφή μαζί τους.

WS 3: Προβάλλοντας τον περιορισμό της κλιματικής αλλαγής μέσα από τις επιπτώσεις για το κλίμα

Αίθουσα: CL 1

Ομιλήτρια: Inga Menke, Climate Analytics

Μετάφραση: τσεχικά

Πώς μπορεί να αυξηθεί ο βαθμός ευαισθητοποίησης για την κλιματική αλλαγή και να προβληθεί η επιτακτική ανάγκη για δράσεις περιορισμού της σε τοπικό επίπεδο; Παρότι φαίνεται συχνά εύκολο να πειστούν τα

ενδιαφερόμενα μέρη που μοιράζονται κοινά οφέλη –όπως η εξοικονόμηση μέσω της ενεργειακής απόδοσης– ενδέχεται να είναι πιο δύσκολο να επιχειρηματολογήσει κανείς υπέρ μεγαλύτερης κλίμακας μέτρων περιορισμού της κλιματικής αλλαγής. Η συνεδρία αυτή αποσκοπεί στη διασύνδεση της κλιματικής επιστήμης με τα μέτρα της τοπικής αυτοδιοίκησης για τον περιορισμό της κλιματικής αλλαγής. Θα κάνει μια σύντομη επισκόπηση των πορισμάτων που περιλαμβάνονται στην τελευταία έκθεση της Διεθνούς Επιτροπής για την Κλιματική Αλλαγή (IPCC) σχετικά με τις επιπτώσεις από την αύξηση της θερμοκρασίας του πλανήτη κατά 1,5°C και θα αναφερθεί ειδικότερα στις κλιματικές επιπτώσεις που αφορούν τους ευρωπαϊκούς δήμους. Στη συνέχεια θα συζητηθούν τρόποι για την επικοινωνιακή προβολή των κλιματικών επιπτώσεων. Με βάση τους στόχους και τα μέτρα του δήμου για το κλίμα, οι συμμετέχοντες θα συνδέσουν τα αίτια με τα αποτελέσματα της κλιματικής αλλαγής.

Your Notes:

13:30-14:45 ΣΥΝΕΔΡΙΑ II – Case Clinics

A: Πολωνία: Παραγωγή ενέργειας και αγορές ενέργειας σε τοπικό επίπεδο

Αίθουσα: ολομέλεια

Ομιλητές: Leszek Tabor & Michał Mroczkowski, Δήμος Στουμ & Tomasz

Bohdos, Δήμος Μπίντγκοστς, Πολωνία

Μετάφραση: πολωνικά, Ρουμανός

Στην Πολωνία έχει δημιουργηθεί ένα νέο πλαίσιο για την υποστήριξη της παραγωγής και κατανάλωσης ενέργειας σε τοπικό επίπεδο με τη μορφή των ενεργειακών συνεργατικών σχηματισμών (clusters). Οι συνεργατικοί σχηματισμοί αφορούν συμφωνίες μεταξύ δήμων, παρόχων ενέργειας, φορέων έρευνας και ανάπτυξης, πολιτών, επίσημων ή άτυπων ομάδων συμφερόντων και/ή ΜΚΟ. Όμοια με τις «ενεργειακές κοινότητες πολιτών» που συμπεριλαμβάνονται σήμερα στο νέο σχέδιο της ΕΕ για την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, οι συνεργατικοί σχηματισμοί αποσκοπούν στη δημιουργία τοπικών αγορών πράσινης ενέργειας. Σε αυτή την ενότητα, οι δήμοι Στουμ και Μπίντγκοστς θα παρουσιάσουν τα τρέχοντα σχέδιά τους για τη δημιουργία ενεργειακών συνεργατικών σχηματισμών και την ανάπτυξη της ενεργειακής αυτάρκειας στις πόλεις τους. Η συζήτηση θα εστιάσει στους τρόπους διαχείρισης της συνεργασίας μεταξύ πολιτών-παραγωγών ενέργειας, τοπικών επιχειρήσεων ενέργειας και κρατικών φορέων διαχείρισης δικτύου. Στη συνέχεια, οι εισηγητές θα εξετάσουν πώς αυτή η τοπική ενεργειακή μετάβαση μπορεί να καταστεί κερδοφόρα για όλους.

B: Τσεχία: Διαχείριση ανοιχτών περιβαλλοντικών δεδομένων για την ανάπτυξη τοπική δράσης για το κλίμα

Αίθουσα: 1 + 2

Ομιλητής: Jiri Tencar, Δήμος Πίσεκ, Τσεχία
Μετάφραση: τσεχικά

Ο δήμος Πίσεκ επενδύει στο όραμά του να γίνει μια αειφορική έξυπνη πόλη. Ακρογωνιαίο λίθο της στρατηγικής της πόλης αποτελεί και η ανοιχτή διαχείριση περιβαλλοντικών δεδομένων. Σε αυτή την ενότητα ο δήμος θα παρουσιάσει τις τρέχουσες προσπάθειές του για τη δημιουργία μιας διαδικτυακής πύλης ενεργειακών δεδομένων στην οποία δημοσιεύονται δεδομένα σχετικά με την κατανάλωση θερμότητας, ηλεκτρισμού και νερού στα κτίρια του δήμου, με τη μορφή διαδραστικού χάρτη. Στη συζήτηση θα εξεταστούν τρόποι για την ένταξη και απεικόνιση διαφόρων πηγών περιβαλλοντικών δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων π.χ. των τοπικών χαρτών τρωτότητας. Επίσης θα εστιάζει στην καλύτερη επικοινωνία των ανοιχτών περιβαλλοντικών δεδομένων προς τους πολίτες, τις ιδιωτικές επιχειρήσεις και τον δήμο καθώς και στην αξιοποίησή τους από αυτούς. Ποιες είναι οι ιδέες και εμπειρίες άλλων πόλεων σχετικά με το θέμα αυτό;

C: Γερμανία: Fridays for Future - πώς μπορούμε να εντάξουμε τους νέους στις τοπικές δράσεις για το κλίμα;

Αίθουσα: CL 1

Ομιλήτρια: Severine Wolff, Δήμος Εμπερσβάλντε, Γερμανία
Μετάφραση: βουλγαρικά

Στο πλαίσιο του κινήματος σχολικών απεργιών για το κλίμα «Fridays for Future» (FfF), μαθητές και μαθήτριες από όλο τον κόσμο αποφασίζουν να απέχουν από το μάθημά τους τις Παρασκευές και να συμμετέχουν σε διαδηλώσεις όπου καλούν την πολιτική ηγεσία να λάβει μέτρα κατά της κλιματικής αλλαγής. Στον δήμο του Εμπερσβάλντε οι διαδηλώσεις FfF ξεκίνησαν τον Ιανουάριο του 2019 και συνεχίζουν μέχρι σήμερα. Ο δήμος χαιρετίζει τη μαθητική πρωτοβουλία, παρότι θέτει ένα δίλημμα από νομική άποψη, καθώς η σχολική φοίτηση είναι υποχρεωτική. Σε αυτή τη συνεδρία που εξετάζει μια ειδική περίπτωση (case clinic) ο δήμος Εμπερσβάλντε θα συζητήσει τρόπους με τους οποίους μπορεί να

15:15-16:30 Συνεδρία III

WS 4: Στρατηγικές βιώσιμης κινητικότητας για την ανάπτυξη σε τοπικό επίπεδο

Αίθουσα: 1 + 2

Ομιλήτρια: Jessica le Bris, Green City Experience

Μετάφραση: πολωνικά

Ποια οφέλη μπορούν να προσφέρουν τα συγκοινωνιακά έργα χαμηλής εκπομπής διοξειδίου του άνθρακα πέρα από τη μείωση των επιπέδων εκπομπής; Στην ενότητα αυτή θα εξεταστούν τα κοινωνικοοικονομικά οφέλη από τον περιορισμό της κλιματικής αλλαγής μέσα από πρακτικά παραδείγματα που βοηθούν στη δημιουργία θέσεων εργασίας σε τοπικό επίπεδο, ενισχύουν την ελκυστικότητα των πόλεων και στηρίζουν τις τοπικές επιχειρήσεις και τον κλάδο του τουρισμού. Ιδιαίτερη προσοχή δίνεται στη συνεργασία με τοπικές επιχειρήσεις και καταστήματα για την ενίσχυση της συμμετοχής σε στρατηγικές βιώσιμης κινητικότητας και την παρότρυνση των πολιτών να αλλάξουν τους συνήθεις τρόπους μετακίνησής τους. Με βάση ορισμένα πρακτικά παραδείγματα από τη Γερμανία θα διερευνηθεί πώς οι προσεγγίσεις αυτές μπορούν να αναπαραχθούν στους δήμους των συμμετεχόντων.

Κίνητρα για την εξοικονόμηση ενέργειας στα σχολεία

Αίθουσα: ολομέλεια

*Ομιλητής: Florian Kliche, Ανεξάρτητο Ινστιτούτο Περιβαλλοντικών
Θεμάτων (UfU)*

Μετάφραση: βουλγαρικά, τσεχικά

Το ενεργειακό κόστος μπορεί να μειωθεί μέχρι και 15% με την υιοθέτηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης στα κτίρια εκπαιδευτικών οργανισμών. Πώς μπορούν οι δήμοι να δημιουργήσουν αποτελεσματικά

κίνητρα; Στην ενότητα αυτή θα αναδειχθούν διάφοροι παράγοντες επιτυχίας και οφέλη από την ανάπτυξη και υλοποίηση έργων εξοικονόμησης ενέργειας σε δημόσια κτίρια και σχολεία. Θα παρουσιαστούν παραδείγματα από δήμους της Βουλγαρίας και της Γερμανίας όπως και τρόποι προσαρμογής των επιτυχημένων μοντέλων αλλού.

Επίσκεψη: Οικισμός παθητικών κτιρίων «Bahnhof» στη Χαϊδελβέργη

Αίθουσα: Περίπατος-ξενάγηση – σημείο συνάντησης: CL 1

*Ομιλητής: Stefan Rees, Πολεοδομική Υπηρεσία του Δήμου Χαϊδελβέργης
Μετάφραση: Ρουμανός*

Η περιοχή «Bahnhof» στη Χαϊδελβέργη αποτελεί σήμερα τη μεγαλύτερη συνοικία παθητικών κατοικιών στον κόσμο. Σε έναν παλιό εμπορευματικό σταθμό έκτασης 116 εκταρίων κατασκευάστηκε μια αειφορική και ελκυστική γειτονιά που μπορεί να στεγάσει μέχρι 6.000 κατοίκους. Η νέα αυτή συνοικία περιλαμβάνει μονοκατοικίες και διαμερίσματα, βρεφονηπιακούς σταθμούς, εστιατόρια και καφετέριες, συνεδριακό κέντρο και αθλητικές εγκαταστάσεις. Οι παθητικές κατοικίες έχουν μειωμένη κατανάλωση ενέργειας κατά 50% περίπου, ενώ όλες οι κατοικίες ηλεκτροδοτούνται και θερμαίνονται με ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Σε έναν περίπατο-ξενάγηση η Πολεοδομική Υπηρεσία του Δήμου Χαϊδελβέργης θα μας ενημερώσει για τη μελέτη και κατασκευή του έργου. Μια πηγή έμπνευσης για όλους!

PARTICIPANTS LIST

First name	Last name	Name of municipality/ organisation	Country
Theodoros	Agryropoulos	Dorida	Greece
Konstantinos	Antonopoulos	Dorida	Greece
Myrthe	Baijens	Filderstadt	Germany
Magdalena	Bauer	adelphi	Germany
Iudit	Bere-Semeredi	Timisoara	Romania
Tomasz	Bońdos	Bydgoszcz	Poland
Kristen	Brand	Navigant	Germany
Alexandra	Bussler	Institute of Social Sciences University of Lisbon	Portugal
Urszula	Byczek	Jasło	Poland
Tomáš	Chmelík	Přeštice	Czech Republic
Jan	Cieslar	Rožnov pod Radhoštěm	Czech Republic
Ana Cristina	Costa	Braga	Portugal
José Maria	Costa	Viana do Castelo	Portugal
Ivaylo	Dachev	Veliko Tarnovo	Bulgaria
Kristina	Dely	Energy Cities	France
Vasileios	Dionysopoulos	Kalamata	Greece
Stéphane	Dupas	Energy Cities	Germany
Yordana	Eneva	Pavel Banya	Bulgaria
Anja	Föh-Warzecha	Rosbach	Germany
Katarzyna	Fornal - Urbańczyk	Zamość	Poland
Thomas	Freitag	Pirna	Germany

Susanne	Geils	Ritterhude	Germany
Quentin	Genard	E3G	Belgium
Vladimir	Georgiev	Samokov	Bulgaria
Kamelia	Georgieva - Nikolova	National Trust Ecofund	Bulgaria
Uwe	Heitkamp	Magazine ECO123	Portugal
Samuel	Held	EUKI (GIZ)	Germany
Simona	Iliescu	Ramnicu Valcea	Romania
Silke	Karcher	Federal Ministry for the Environment, Nature Conservation and Nuclear Safety (BMU)	Germany
Beata	Kempa	Bydgoszcz	Poland
Florian	Kliche	Independent Institute for Environmental Issues (UfU)	Germany
Jaroslav	Klusák	Litoměřice	Czech Republic
Iwona	Korohoda	Polska Siec Energie Cities	Poland
Martina	Krčová	Kněžice	Czech Republic
Dorothee	Lauter	Bottrop	Germany
Jessica	Le Bris	Green City Experience	Germany
Julia	Legelli	adelphi	Germany
Anastasios	Liapis	Farsala	Greece
Sigrid	Lindner	Navigant	Germany
Rosa	Lopes	Coruche	Portugal
Ornella	Maggi	adelphi	Germany
Przemysław	Major	Cieszyn	Poland
Miha	Mariana	Deva	Romania

Pedro	Martins Barata	Get2C	Portugal
Inga	Menke	Climate Analytics	Germany
Vasilica	Moraru	Barlad	Romania
Alexandre	Moreira	Ansião	Portugal
João	Mourato	Institute of Social Sciences University of Lisbon	Portugal
Michał	Mroczkowski	Sztum	Poland
Ulrich	Müller	Ritterhude	Germany
Sam	Nierop	Navigant	Netherlands
Perry	Oehmigen	adelphi	Germany
Francisco	Oliveira	Coruche	Portugal
Urszula	Papajak		Germany
Marie	Peřinková	Prachatice	Czech Republic
Wojciech	Piękoś	Jasło	Poland
Elpida	Polychroni	Center for Renewable Energy Sources and Saving (CRES)	Greece
Miloř	Prokýřek	Písek	Czech Republic
Camelia	Rață	Orase Energie Romania (OER)	Romania
Andreas	Reiner	Donauwörth	Germany
Ćurte	Rodica	Zalau	Romania
Carlos	Santos	Setúbal	Portugal
Ilias	Savvakis	Agios Dimitrios	Greece
Moritz	Schäfer	Navigant	Germany
Peter	Schilken	Energy Cities	Germany
Lisa	Schneider	adelphi	Germany
Heiner	Schwarz-Leuser	Schwäbisch Hall	Germany

Václav	Šebek	SEVEN- The Energy Efficiency Center	Czech Republic
Camille	Serre	adelphi	Germany
Sylvia	Slomiak	Association of the Wisloka River Basin Communes	Poland
Liviu	Stanciu	Alba Iulia	Romania
Teodora	Stanisheva	National Trust Ecofund	Bulgaria
Lisa	Strauch	adelphi	Germany
Petronela	Sturz	Mizil	Romania
Dimitrios	Sykaras	Agios Dimitrios	Greece
Leszek	Tabor	Sztum	Poland
Irina	Tatu	Orase Energie Romania (OER)	Romania
Jiří	Tencar	Písek	Czech Republic
Laura	Teodorescu	Barlad	Romania
Evi	Tzanakaki	Center for Renewable Energy Sources and Saving (CRES)	Greece
Jan	Venclík	Písek	Czech Republic
Andreea	Vornicu	Cluj-Napoca	Romania
Sebastian	Witte	Arnsberg	Germany
Severine	Wolff	Eberswalde	Germany
Rupert	Wronski	Deutsche Umwelthilfe e.V.	Germany
Piotr	Zajac	Zamość	Poland
Michail	Zouloufos	Syros	Greece

